

Breien, biertjes, bidden: ‘Het zit in ons DNA om tot zegen te zijn’

Een voormalig badhuis in de oudste wijk van Zwijndrecht werd een pioniersplek van de Protestantse Kerk. Met een biertje en een spelletje wordt de verbinding tussen wijkbewoners gelegd. De vrijwilligers dienen uit liefde de wijk, zonder daarvoor iets terug te willen ontvangen.

Lisette van Dalen © 13 mei 2022, 19:12

Met hulp van vrijwilligers uit de kerk is ‘het Badhuis’ in Zwijndrecht zes dagen per week open.

(beeld Richard van Hoek)

Het karakteristieke zadeldak van het badhuis valt op tussen de rijtjes strakke huurwoningen in het centrum van Zwijndrecht. Een deel van de huizen in de vroegere arbeiderswijk is nog bewaard gebleven, zo ook het oude badhuis. De woningen die verloren gingen, zijn vervangen door kubusvormige huurwoningen. In de jaren dertig had bijna niemand een

douche; aan de Prins Hendrikstraat konden de inwoners van de wijk zich voor vijftien cent wassen. Het badhuis was een ontmoetingsplek voor de hele buurt.

Bijna een eeuw later heeft het die functie opnieuw ingenomen. In 2013 maakte Peter Huijser van het badhuis een pioniersplek vanuit de Protestantse Kerk. Hij wilde een ‘huiskamer voor de buurt’ creëren, vanuit het verlangen de wijk te dienen. Huijser was, samen met zijn vrouw Mariëtte, bijna tien jaar de drijvende kracht van de pioniersplek. Zijn visie voor ‘het Badhuis’ verwoordde hij in een interview op de PKN-website Leren pionieren: ‘Het lijkt voor ons gewoon dat als we dienen, daar iets tegenover staat. Wanneer we merken dat mensen bereid zijn te gaan geloven, dan willen we ze helpen en dienen; als ze dat niet van plan zijn, dan trekken we ons terug. Zo is het, denk ik, vaak geweest. We proberen juist dát los te laten. Dat is soms wel eens lastig voor de vrijwilligers, de kerkenraad of de gemeente. Zij moeten eraan wennen dat wij gewoon gaan dienen, zonder dat er wat tegenover staat.’

*De meeste bezoekers van de zondagse diensten in ‘het Badhuis’ komen er ook doordeweeks. - beeld
Richard van Hoek*

Dienen om te dienen – volgens Huijsers opvolger Gerben Bremmer is dat verweven met de identiteit van een christen. ‘Het zit in ons DNA om tot zegen te zijn. Dienen moet niet het middel zijn als we missionair willen zijn.’

Sinds de zomer van 2021 is Bremmer naast timmerman ook pionier van het buurthuis. Op de zondagen gaat hij voor tijdens de samenkomsten, waarin het gaat over Jezus volgen vandaag de dag. Maar als het aan Bremmer ligt, moeten christenen juist ook van maandag tot zaterdag de maatschappij dienen. Met de hulp van vrijwilligers uit de kerk kunnen de deuren van 'het Badhuis' zes dagen per week worden geopend. Er zijn buurtmaaltijden, kinderclubs, computercursussen en voor wie geïnteresseerd is in het christelijk geloof, is er mogelijkheid daarover te praten of zich erin te verdiepen. Maar verbinden en ontmoeten staat voorop.

wel geloof, wat minder kerk

De potjes kaarten en de gezelligheid zijn voor Willem reden om regelmatig naar 'het Badhuis' te gaan. 'Ik wil graag onder de mensen zijn en blijven.' Hij is veel te vinden in het buurtcentrum en komt vooral graag om te kletsen met anderen. Bij alle activiteiten bieden de vrijwilligers de mogelijkheid verhalen te delen, zo ook tijdens de zondagse bijeenkomst. Voor de dienst zitten drie vrouwen aan een tafel te kletsen. Ze zijn alle drie weduwe en ontmoeten elkaar tijdens de koffie-uurtjes van het buurthuis, waar ze met elkaar breien. Een van hen wijst naar de muur: 'Dat hebben we gemaakt, een kledingstuk van allemaal kleine vierkante lapjes, voor Gambia. Maar dit is niet de mooiste die we hebben gemaakt hoor!'

Naast de lappendeken nemen de resultaten van de tekencursussen een groot deel van de ruimte in beslag. De meeste bezoekers van de zondagse dienst komen ook vaak doordeeweeks. Ze begroeten elkaar hartelijk, met hier en daar een knuffel. Het voelt als een vertrouwde gemeente, waar men elkaar al jaren kent. Ook de vrijwilligers kennen alle namen van degenen die binnenkomen; iedereen wordt persoonlijk verwelkomd.

In de oude arbeiderswijk wonen veel mensen met een kerkelijke achtergrond. Ze zijn veelal traditioneel christelijk opgevoed, maar hebben de kerk verlaten. Vrijwilliger Christa van der Velde vertelt: 'Je ziet hier vaak mensen die wel iets met geloof hebben, maar iets minder met de kerk. Een traditionele kerk werkt niet voor hen; de drempel ligt daar vaak net te hoog. Er komen hier regelmatig mensen met een rugzakje; het is voor hen fijn dat dit kleinschaliger is.' Een van de drie weduwen beaamt dat. 'In een gewone kerk zitten wel mensen voor en achter je, maar je spreekt ze niet, dat voelt toch eenzaam. Hier is dat heel anders.'

Niet iedereen heeft een kerkelijke achtergrond; de diensten zijn dan ook laagdrempelig. Aan het begin wordt er traditioneel een kaars aangestoken; de liederen zijn een mix van Opwekking en Johannes de Heer. Bremmer leest voor uit de Bijbel in Gewone Taal; sommigen luisteren, anderen lezen mee. De overdenking is helder en eenvoudig te volgen. Halverwege gaat een telefoon, Bremmer grijpt zijn kans: 'Nodig diegene maar uit hoor!' Er wordt hartelijk gelachen. De sfeer is gemoedelijk en de bezoekers worden actief betrokken in de overdenking.

Gerben Bremmer, timmerman en missionair-diaconaal werker van de pioniersplek. - beeld Richard van Hoek

Om het verhaal van de ongelovige Thomas beeldend te maken wordt iemand geblinddoekt. Een van de vrijwilligers komt binnen met een oranje versiersel dat achterbleef na Koningsdag, en een groot oor van plastic. De aanwezigen vertellen de geblinddoekte wat zich afspeelt in het zaaltje. Bremmer vraagt haar of ze hen geloofde en waarom. Hij wil duidelijk maken hoe geloven werkt als je niet ziet: je moet Jezus en andere mensen vertrouwen op wat ze zeggen en op wat ze beloven.

Achteraf wordt er gezamenlijk een gesprek gestart over de preek en stellen sommigen vragen. Tijdens dit gesprek gaat de deur van het zaaltje plotseling open en wandelt een vrouw van om en na bij de veertig gebarend binnen. Met handen en voeten probeert ze duidelijk te maken dat ze zich verslapen heeft. Het is Turia, vertelt Bremmer na de dienst. Ze kwam anderhalf jaar geleden vanuit Spanje naar Nederland, ze sprak de taal niet en had geen netwerk, maar wilde dolgraag aan het werk. Ze kwam in contact met vrijwilligers van 'het Badhuis', die haar nu helpen de taal te leren en haar papierwerk op orde te krijgen. Inmiddels werkt ze als schoonmaakster en is ze veel in het buurthuis te vinden. Er wordt snel nog een kop koffie voor haar gezet en een van de vrijwilligers stuurt haar de link van de preek, zodat ze die thuis kan terugkijken.

'Het Badhuis' is een pioniersplek vanuit de hervormde Oude Kerk in Zwijndrecht. - beeld Richard van Hoek

brede glimlach

Alle vrijwilligers lopen met een brede glimlach tussen de buurtbewoners. Een van hen vertelt hoe ze geniet van het contact en de mooie gesprekken, als ze onderbroken wordt door een andere vrijwilliger. 'Wil je even meekijken, er is iets met het geld van de zorgverzekering van Turia.' De stemming van de vrolijke Turia is omgeslagen en in haar ogen is verwarring en lichte paniek te lezen. Vlug overleggen ze wat te doen. Als ze de situatie uitgezocht hebben en Turia gerustgesteld wordt, dat het goedkomt, vliegt ze een van hen snikkend in de armen. Dit hoort er ook bij.

Het Badhuis is een pioniersplek vanuit de hervormde Oude Kerk in Zwijndrecht. Bij het samenstellen wordt zorgvuldig gekeken naar de cultuur van de wijk en geluisterd naar de behoefte van de bewoners. Dit ligt in lijn met de gedachte achter de pioniersplekken van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Sinds 2012 wil de PKN op een nieuwe manier missionair zijn, via het starten van nieuwe vormen van kerk-zijn. Bij het vormen van een pioniersplek wordt gekeken naar de context. Volgens Gerben Bremmer is de oude arbeiderswijk in Zwijndrecht daarvan een mooi voorbeeld. 'Deze wijk leent zich perfect voor traditionele

avondjes biljarten en sjoelen. Veel mensen zijn ook erg koningsgezind, dus ook met Koningsdag wordt er flink uitgepakt. Je moet proberen aan te sluiten bij de cultuur in de wijk. Dit is een wijk waarin onderlinge gezelligheid met een biertje en een potje kaarten erg wordt gewaardeerd.'

**Bezoek de
vernieuwde
vacaturebank**

BEZOEK NU > **nd** **GOED WERK**
ND